

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

Hallittu luopuminen

Asianajaja Lassi Nyysönen, Asianajotoimisto Fenno

Finlandia-talo 6.11.2018

Lassi Nyysönen esittäytyy

- Asianajaja, YTM, osakas
- Perheenisä Järvenpäästä
- Vaimo, kolme lasta ja koira
- Vapaa-aika lasten harrastuksissa sekä pyöräilen, laskettelen sekä koiran kanssa lenkkeillen
- Asianajotoimisto Fenno Oy:n hallituksen puheenjohtaja
 - 2013 perustettu
 - 30 asiantuntijaa
 - 7 toimistoa
 - 3,3 M€ liikevaihto
 - 2 KV-tutkimuslaitoksen noteerausta
 - Osa ILN-verkostoa

OMISTAJAN
VAIHDOSSA
FOORUMI

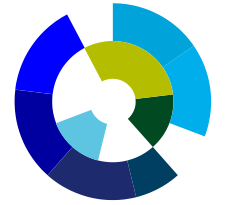
Hallittu luopuminen?

- Miten määritellään hallittu luopuminen?
 - Saadaan myytyä yritys
 - Sukupolvenvaihdos
 - Selvitystilamenettely
 - Alasajaminen ja rekisteristä poistaminen
 - Konkurssi
 - *Voiko konkurssi koskaan olla hallittu?*

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

Esimerkki 1

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

Asennus Oy

Asennus Oy 1/4

- Yhtiön liiketoiminta muodostui sähkö- ja LVI-alan pää- ja aliurakoiden suunnittelusta ja toteutuksesta
- Yritys sijaitsi keskikokoisella paikkakunnalla Keski-Suomessa mutta projektit oli ympäri Suomen
- Yrittäjäpariskunta, heillä kolme lasta joista yksi mukana toiminnassa
- Työntekijöitä 6 toimistossa, asentajia 15 / 20
- Liikevaihto n 5-7 M euroa
- Varat muodostui käyttöomaisuudesta, saamisista sekä hallikiinteistöistä
- Arvo perustui loistavaan yrittäjien ammattitaitoon sekä työntekijöiden sitoutuneisuuteen

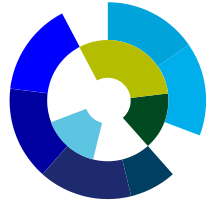

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

Asennus Oy 2/4

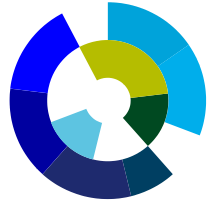
- Mies sai sairaskohtauksen;
 - Sairasloma 4-6 kk, pysyvä haitta
 - Pois asiakasrajapinnasta!
 - Vaimo vastannut taloushallinnosta, mutta ei projektijohdosta
- Yrityksen myynti?
- Sukupolvenvaihdos?
 - Tytär tutkijauralla, **-ei**
 - Toinen poika yrittäjänä toisella alalla, **-ei**
 - Nuorempi poika valmiiksi yrityksessä asentajana, **ehkä?**
- Yrityskauppa
 - Yrittäjäpariskunnan "neljäs lapsi"
 - Yrittäjien hintavaade ei mahdollista myyntiä ja tahto säilyttää yritysperheessä
- Sukupolvenvaihdoksen toteutus:
 - Nuoremmalle pojalle liiketoiminta
 - Vanhemmalle pojalle yritystoiminnan kiinteistöt sekä liiketoimintayhtiön osakkeita täytteeksi
 - Tyttärelle lomakiinteistö ja rahaa

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

fenn
ASIANAJOTOIMISTO

Asennus Oy 3/4

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

- Mitä meni vikaan?
 - Nuorempi poika:
 - Erinomainen asentaja, ei kokemusta eikä koulutusta liikkeen- eikä projektijohdosta
 - *“Suoraa syvään päätyyn ja kylmään veteen!”*
 - Suunnittelussa, tarjouslaskennassa huomattavaa vajetta osaamisesta
 - Johdosta muodostuu kaveriporukka, - “Paljon” rahaa ja virheitä alkaa kertymään.
 - Vanhempi poika:
 - Hallikiinteistöjen alhainen käypäarvo tyhjänä haaste
 - Lähipiirivuokralaisen vuokrataso vivutettiin korkealle ja lisäksi pitkä vuokrasopimus
 - Ei kyseenalaistanut kiinteistöjen arvoja eikä arvioiden laskentaperusteita

Asennus Oy 4/4

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

- Seuraukset luopumisessa tehdyistä "virheistä":
 - Nuorempi poika:
 - Henkilökohtaiset vastuut ilmeisen huomattavat sukupolvenvaihdoksesta
 - Yrityksessä huomattavat "investoinnit johtajien" työhyvinvointiin
 - Omat ja yrityksen varat sekaisin
 - Konkurssi
 - Vanhempi poika:
 - Henkilökohtaiset vastuut sukupolvenvaihdoksesta
 - Hallit tyhjinä 1 - 2 vuotta
 - Uudet vuokratasot eivät vastanneet lähipiirivuokria
 - Kiinteistöjen arvo romahti "markkinaehtoiseksi"

fenn
ASIANAJOTOIMISTO

Esimerkki 2

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

Sähköasennus Oy

Sähköasennus Oy 1/4

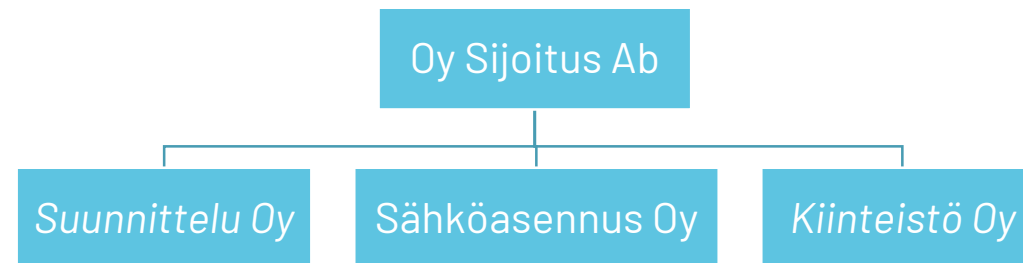
- Yhtiön liiketoiminta muodostui sähköalan pienurakoiden suunnittelusta ja toteutuksesta
- Yritys sijaitsee Uudellamaalla
- Yrittäjä kokenut erittäin suuria haasteita liiketoiminnassa, mutta käänsi yhtiön kurssin – Erittäin hyvin menestyvä pitkään
- Useita lapsia joista yksi mukana toiminnassa,
- Työntekijöitä 6 toimistossa, asentajia 15
- Liikevaihto n 4-5 M euroa
- Varat muodostui käyttö- ja vaihto-omaisuudesta sekä rahoitusomaisuudesta

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

Sähköasennus Oy 2/4

- Yrittäjä halusi siirtyä eläkkeelle;
 - Yrittäjä vastasi laskennasta, työmaiden osin valvonnasta
 - Kaikki päätökset kiersi yrittäjän kautta
- Yrityksen myynti?
- Sukupolvenvaihdos
 - Yksi pojista työskenteli yrityksessä ja halusi jatkaa yritystä
 - Ei haluttu suosia jatkavaa lasta muiden kustannuksella

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

Sähköasennus Oy 3/4

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

- Mitä meni vikaan?
 - Poika:
 - Fokus perustekemisestä herpaantui – kannattavuus romahti
 - Liian monta rautaa tulella liiketoiminnan lisäksi
 - Palkattiin kavereita
 - Isä – poikasuhde esti rakentavan vuorovaikutuksen – yritys / poika jäi tuuliajolle
 - Isä:
 - Yrittäjäyys liian nopeasti
 - Tuen tarve aliarvioitiin
 - Kommunikointi haasteellista

Sähköasennus Oy 4/4

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

- Seuraukset luopumisessa tehdyistä "virheistä":
 - Poika:
 - Henkilökohtaiset vastuut ilmeisen huomattavat sukupolvenvaihdoksesta
 - Kiinteiden kulujen huomattava kasvaminen
 - Konsernin OPO romahti
 - Rönsyjen karsinta
 - Fokus perusliiketoiminnan kannattavuuteen
 - Isä:
 - Palasi avustamaan poikaa ympärille rakennetun AB:n kautta
 - Pääomalainan konvertointi

fenn
ASIANAJOTOIMISTO

Esimerkki 3

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

Asennus Oy

Valokuvaamo Ky 1/4

- Yhtiön liiketoiminta muodostui kuvaamispalveluista sekä erilaisten valokuvaamisen tarvittavien tuotteiden myynnistä
- Yritys sijaitsi pienellä n 15000 asukkaan paikkakunnalla
- Yrittäjäpariskunta
- Työntekijöitä ei ollut
- Liikevaihto n 200 - 300 t euroa
- Varat n 50 t euroa, yritys käytännössä velaton
- Arvo perustui loistavaan toiminimeen, liikkeen sijaintiin, paikalliseen tunnettuuteen sekä yrittäjien ammattitaitoon ja henkilökohtaiseen palveluun

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

Valokuvaamo Ky 2/4

- Liiketoimintakauppa 40 t euroa
 - Käyttö- ja vaihto-omaisuus
 - Toiminimi?
 - Toimitilat / vuokrasopimus?
- Ostajina kaverukset, alanvaihtajat, ei yrittäjäkokemusta
- Yrittäjäpariskunta auttoi omistusoikeuden ja hallinnanluovutuksen jälkeen n 2 vuotta aloittelevia yrittäjiä

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

Valokuvaamo Ky 3/4

- Mitä meni vikaan?
 - Ostajat:
 - Vaihrettiin toiminimi
 - Vaihrettiin yrityksen myymälän sijainti
 - Muutettiin konseptia ja valikoimaa huomattavasti
 - Investoitiin laitteisiin mitkä ylimitoitettut
 - Negatiivinen kierre alkoi
 - Myyjät:
 - Yrittäjät omistavat henkilökohtaisesti toimitilat
 - Kaupassa ei myyty toimitilaa
 - Kaupan yhteydessä ei ostajaa sidottu toimitilaan vuokrasopimuksella

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

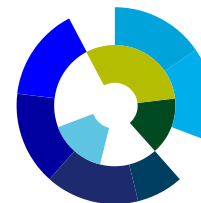
Valokuvaamo Ky 4/4

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

- Seuraukset luopumisessa tehdyistä "virheistä":
 - Ostajat:
 - Ostovaiheessa yrittäjät antoi rajatut henkilökohtaiset takaukset
 - Negatiivien kierteen alkaessa korjaustoimien rahoittamiseksi yleistakaukset
 - Toinen yrittäjä sairastui
 - Kaverukset riitaantui
 - Konkurssi
 - Myyjät:
 - Yrittäjät joutuivat jatkamaan ostajien auttamista "pitkään"
 - Toimitilat tyhjinä > 2 vuotta
 - Konkurssin myötä tilat jälleen tyhjät ja kauppahinta hupenee vastikkeisiin
 - Tällä hetkellä myynnissä / vuokralle tarjotaan n 40 liiketilaa

fenn
ASIANAJOTOIMISTO

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

Kaupungistuminen / maaltamuutto

Kaupungistuminen

- Taloudellinen aktiviteetti johtaa ihmisten kasaantumiseen – kaupungistuminen
- Syynä elinkeinorakenteen muutos ja työpaikkojen sijainti
- Valmistavan teollisuuden työpaikat vähentyneet
- Korkean osaamisen teolliset- ja palvelutyöpaikat lisääntyneet
- Kerrannaisvaikutukset myös ei korkean osaamisen työpaikkoihin – työvoimapula kasvukeskuksissa
- Kärsijöinä kunnat, missä yksittäisen työnantajan merkitys suuri – perinteiset metsäteollisuuspaikkakunnat
- Kasvualojen edistämistoimet keskitty useiin kasvukeskuksiin resurssien saatavuuden sekä vaikuttavuuden johdosta

OMISTAJAN
VAIHDO
FOORUMI

fenn
ASIANAJOTOIMISTO

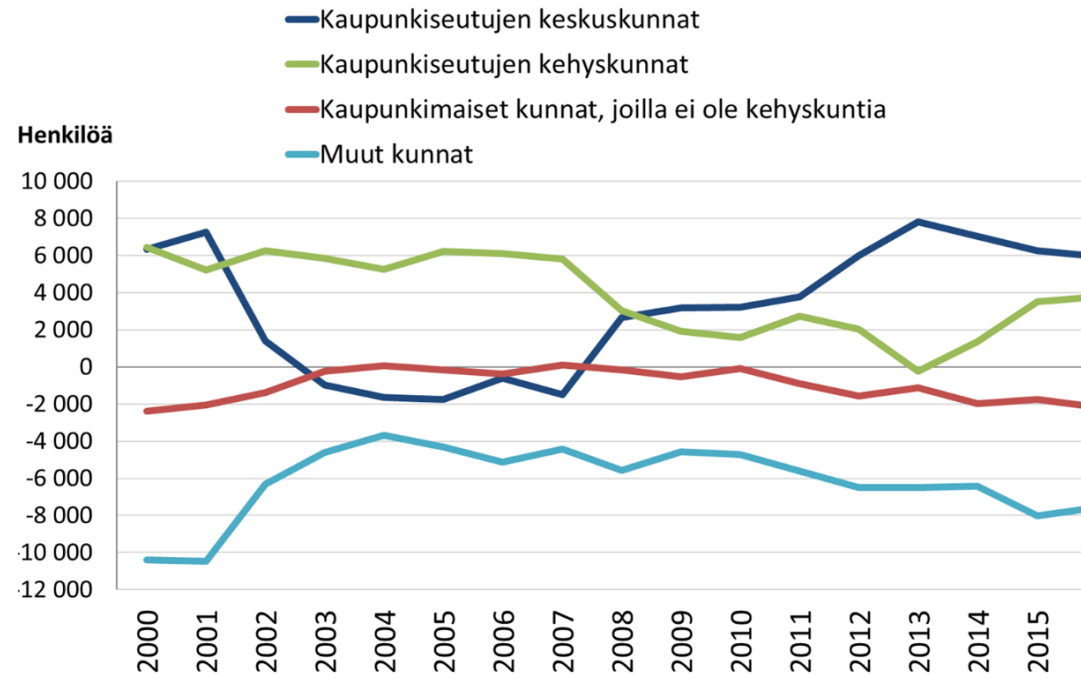
Muuttoliike

- Muuttoliike kasvukeskuksiin voimakasta koko 2000 luvun.
- Käynnissä suurin maaltamuutto sitten 1970-luvun
- Muuttajista 4/5 osaa alle 35-vuotiaita
- Elinkeinoelämän ja kuntatalouden kannalta tärkeää muuttajien taustat, ei niinkään määrät
- Enää ei ihmiset liiku työnperässä, vaan investointeja kohdistetaan muuttovoittoalueille

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

Kaupunkiseutujen, kaupunkimaisten kuntien ja muiden kuntien nettomuutto

Lähde: Tilastokeskus

Liikennejärjestelmä
fennos
ASIANAJOTOIMISTO

Ajattelemisen aihetta

- Miten kaupungistuminen vaikuttaa:
 - Yrityskauppoihin
 - Sukupolvenvaihdoksiin?
 - Asunto- / kiinteistöosakeyhtiöihin (osakkaisiin)?
 - Yksityisiin ihmisiin / kuolinpesiin?

➤ Seuraa Fennon asiantuntijoiden blogeja asian tiimoilta!

OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI

**OMISTAJAN
VAIHDOS
FOORUMI**